

Vedligehold, rengøring og smøring

Generelt om vedligehold

Træ/aluminiumsvinduer og døre fra Idealcombi kræver et minimum af vedligehold, hvilket under normale forhold begrænses til afvaskning af de udvendige flader med jævne mellemrum i lunkent vand tilsat et neutralt rengøringsmiddel, for at fjerne snavs fra overfladen. Herudover skal bevægelige beslagdele smøres efter behov og mindst 1 gang om året, og blot det samtidig sikres at glideskinner, styreskinner, tætningslister og lignende holdes fri for snavs og støv, vil elementet være fuld funktionsdygtigt mange år frem i tiden.

Generelt om rengøring

De udvendige aluminiums ramme- og karmflader bliver påvirket af det omkringliggende miljø, hvor by- og industriområder med høj trafikintensitet og luftforurening, samt kystnære områder med saltholdig luft giver større tilsmudsning og påvirkning af overfladen, end ren landluft.

Rengøring og afvaskning bør ske med jævne mellemrum og mindst 2 gange om året, og kan gøres i forbindelse med at ruderne vaskes. Ramme- og karmflader vaskes i lunkent vand tilsat et neutralt vaskemiddel (bilshampo) og bagefter aftørres flader og kanter.

Generelt om smøring

Det er vigtigt at smøre og vedligeholde alle typer beslag for at sikre en let og uhindret betjening og funktion af vore vinduer og døre i dag-

ligdagen, og ligeledes er det et krav for at opretholde garantien på elementerne.

Hvor ofte man skal foretage smøring og vedligeholdelse, afhænger af brugen og den påvirkning, som beslagene bliver udsat for, fra vejrlig, miljø og luftforurening etc.

Af erfaring ved vi, at beslag anvendt i f.eks. byområder, industriområder, områder med høj trafikintensitet og i kystnære områder med saltholdig luft skal smøres og vedligeholdes oftere end beslag anvendt, hvor korrosionspåvirkningerne er mindre.

Vigtigt

Alle beslag er smurt i forbindelse med monteringen på fabrikken. Men vi gør opmærksom på, at det påhviler den person/entreprenør, der er ansvarlig for monteringen at sikre sig, at alle bevægelige dele, med undtagelse af friktionsdele/glideskinner, er smurt med et egnet smøremiddel - inden aflevering til bygherren

Generelt smøres alle bevægelige dele ved hængsler og lukke-/låsebeslag efter behov, **dog mindst 1 gang om året.**

Generelt om rustfrie greb og beslag

Vore rustfrie greb og beslag er som standard udført i mat-børstet rustfrit stål - AISI 304 - hvilket passer til moderne byggeri og giver optimal beskyttelse mod korrosion. Produkterne kan anvendes overalt til indvendig

Vedligehold, rengøring og smøring

---

og udvendig montering, hvor produkterne bidrager med optimal funktion og kvalitet.

Materiale og overflade

Rustfrit stål er særdeles velegnet til brug, hvor der stilles krav om stor slidstyrke, høj hygiejne og god korrosionsmodstand.

Rustfrit stål danner en tynd, beskyttende oxidhinde, der giver en tæt, bestandig overflade med stor styrke overfor mekanisk belastning.

På trods af indholdet af bl.a. nikkel betragtes rustfrit stål som et ikke-allergisk materiale ved anvendelse til dørgreb, beslag og lignende. En række del-komponenter kan være fremstillet i andre materialer såsom polymer, messing eller aluminium. Anvendelsen af disse er sket under hensyntagen til produktets optimale funktion, produktion og holdbarhed.

Rengøring og vedligehold

Kontroller med passende mellemrum funktion og montering af beslag, og efterspænd eventuelle løse befæstigelses samt rengør produktets overflader.

I områder og miljøer med forøget påvirkning af svovl- og nitrogenoxider samt i kystnært miljø med nedslag af chlorid kan den beskyttende oxidhinde på rustfrit stål blive angrebet, således at overfladen anløber og eventuelt danner rødbrune skjolder, som kan minde om rust. Der er dog kun tale om angreb af overfladisk karakter.

Misfarvningerne kan nemt forebygges eller fjernes ved almindelig renholdelse af overfladen.

Til rengøring anvendes varmt vand, mildt rengøringsmiddel, bløde børster eller syntetiske pudsesvampe. I særlige tilfælde kan anvendes polermiddel specielt egnet til rustfrit stål. Benyt aldrig skure-/stålsvampe eller stålbørster, da dette kan beskadige overfladen!

Kun ved korrekt montage og vedligeholdelse er produktet dækket af garantien.

Miljøforhold

Anvendt alene afgiver rustfrit stål ingen skadelige dampe eller metaller fra sig. Generelt klassificeres rustfrit stål ikke som miljøfarligt affald, men da materialet indeholder bl.a. tungmetaller bortskaffes produkterne som jern/metal erhvervsaffald, hvilket sikrer optimal sortering og recirkulering.

Specifik smøreanvisning Sidehængt hængsler

Hængsler på sidehængte vinduer og døre smøres med syrefri olie under gentagende aktivering. Der kan med fordel smøres med en syrefri fedt, dog vil det her være nødvendigt at løfte rammen af tapstykkerne og påføre fedt direkte på tapperne.

Topstyret, sidestyret og vendbart

Disse er alle af typen glidebeslag, og skal smøres i alle ledforbindelser under gentagende aktivering.

---

gende aktivering, således at smøremidlet vandrer ind mellem de indbyrdes bevægelige arme. Der skal smøres både udvendigt på ledforbindelserne, og i spalteåbningen mellem armene. Til dette anvendes en let indtrængende syrefri olie efterfulgt af en langtidsvirkende syrefri fedt på spraybasis.

Glideflader, glideskinner og glideklodser holdes rengjorte og fri for snavs for at lette glidefunktionen.

Der kan påføres tørglidemiddel på glidefladerne for at lette friktionen. Brug aldrig olie på disse flader, da det binder støv og snavs til overfladen. For vendbare vinduers lodrette glidskinner gælder det, at de skal smøres med smøremidlet Shell Cassida RLS 2.

Glideflader

Alle glideflader er anodiseret aluminium, og skal rengøres periodisk alt efter klimaforhold og luftforureningsgrad. Det anbefales, at overfladen gnides med klud eller svamp. Der må aldrig anvendes smergellærred, ståluld, soda eller andre rense- og slibemidler indeholdende alkalier eller syre på disse flader, men kun neutrale rengøringsmidler (*bilshampoo*).

Kolvepaskviler

Disse smøres med syrefri olie eller syrefri fedt på spraybasis i låsekassen og ved kolver samt på slutblik. Smøringen skal foretages under gentagende aktivering.

Friktionsbremser og glidebremses

Disse smøres normalt ikke, men sørg altid for at holde glideskinnen ren. Er der behov, kan grebsaktiveret bremse i forbindelse med kolvepaskviler på sidehængte vinduer og terrassedøre smøres let med tørglidemiddel.

Værktøj i forbindelse med smøring

Smøring foretages nemt ved hjælp af oliekanne, injektionssprøjte eller spraydåse med et tyndt rør. Yderligere rådgivning fås ved henvendelse til Idealcombi's serviceafdeling på **tlf.: 9688 2500**.

Generelt om eftersyn af tætningslister og glasbånd

Samtidig med den årlige smøring bør tætningslister og glasbånd ses efter.

Tætningslister

Vores tætningslister er fremstillet i EPDM gummier, og flere af dem i en kombination, hvor foden er massiv og anslaget er i blød celle-gummi. Tætningslisterne kræver ikke nogen egentlig vedligeholdelse, men de bør holdes rene og frie for snavs. Det gøres ved at tørre dem af med en klud, opvredet i lunkent vand tilsat et neutralt rengøringsmiddel, én gang om året.

Tætningslisterne kan med fordel stryges med en silikonestift for at mindske friktionen ved betjening og bevare elasticiteten.

Vedligehold, rengøring og smøring

Kontroller ligeledes at tætningslisternes position og fastholdelse er i orden, og at listerne fortsat opfylder deres tætningsfunktion.

Alle tætningslister er løstmonteret i en omløbende notgang, hvorfor det er en enkelt operation at af- og genmontere tætningslisterne ved de fleste elementtyper, hvis de beskadiges og skal skiftes ud - eller i forbindelse med vedligehold af overfladebehandlingen.

Tætningslister må aldrig overmales eller stryges med træbeskyttelse | olier.

Glasbånd

Vores glasbånd er fremstillet af EPDM/cellegummier, og de kræver som sådan ingen speciel vedligeholdelse udover, at de holdes rene og frie for snavs, som beskrevet under tætningslister. Yderligere rådgivning fås ved henvendelse til Idealcombi's serviceafdeling på **tlf. 9688 2500**.

Vedligeholdelse af pulverlakeret overflade på aluminium

Den udvendige aluminiumsafdækning er som standard cromfri og overfladebehandlet med en polyester pulverlak,

Denne behandling giver en meget stærk og vejrbestandig overflade, som kræver et minimum af vedligeholdelse. I praksis begrænser den sig til afvaskning et par gange om året

med blød børste eller klud og lunkent vand tilsat et neutralt vaskemiddel (bilshampoo).

Mindre skader i overfladebehandlingen vil ikke have nogen indflydelse på elementets holdbarhed, da der på blotlagt aluminium hurtigt dannes et naturligt oxidlag, som hindrer korrosion og angreb af hvidrust.

Af kosmetiske grunde kan der dog være ønske om, at udbedre sådanne skader, og her står Idealcombi's serviceafdeling naturligvis gerne til rådighed med råd og vejledning på **tlf: 9688 2500**.

Vedligeholdelse af anodiseret overflade

Den udvendige aluminiumsafdækning på vores produkter i træ-aluminium kan alternativt leveres anodiseret (eloxeret). Efter at alu-profilerne har gennemgået den kemiske forbehandling, og er blevet grundigt rengjort, gennemgår alu-profilerne en elektrolytisk proces. Jævnstrøm sendes gennem profilerne, der bliver anode, hvorved overflade-metallet omdannes til oxid, og denne proces pågår, indtil den ønskede lagtykkelse er nået.

En anodiseret overfladebehandling giver en særdeles god korrosionsbestandighed i de fleste miljøer. Samtidig er overfladen meget glat og smudsafvisende, og den har evnen til vedvarende at bevare det, vi kalder "nyt" udseende.

Anodiserede alu-profiler er næsten vedligeholdelsesfrie under forudsætning af, at overfladen rengøres, hvilket i praksis betyder

---

afvaskning et par gange om året med blød børste eller klud og lunkent vand tilsat et neutralt vaskemiddel (*bilshampoo*).

Generelt om overfladebehandling på træ-dele

Harpiks-knopper og knastgennemslag

Idealcombi kvalitetsoptimerer og fingerskarer alle træprofiler, hvilket betyder, at vi fjerner mindst 95% af alle knaster, vindridser og andre defekter. Det giver træprofilerne større stabilitet, og problemet med knastgennemslag, gule skjolder og harpiksknopper i overfladebehandlingen er stærkt reduceret.

Træ er et levende naturmateriale, og det må derfor accepteres, at der selv med den bedste overfladebehandling kan dannes harpiksknopper under malingen, og der kan forekomme gennemslag fra imprægneringen.

Hvis harpiksen trænger igennem malingen, som små dråber, kan den let fjernes med sprit. Hvis harpiksen sidder som knopper under malingen, bør der gå 2-3 år, eller indtil harpiksen er kommet igennem overfladebehandlingen, hvorefter den fjernes med sprit, eller i grovere tilfælde skræbes og slibes bort, inden der males på ny. Specielt ved lyse farver kan der forekomme gule misfarvninger, der, som oftest, let lader sig fjerne med sprit.

Disse problemer er ofte mere udtalte i år med varme somre (tropisk klima) og kan komme meget hurtig på specielt sydvendte facader.

Se i øvrigt DVV's bilag til de Tekniske Bestemmelser, som omhandler "Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer" - side 31.

Vedligeholdelse af overfladebehandling på træ-dele

Samtidig med jævnlig afvaskning af trædelen i lunkent vand tilsat et neutralt rengøringsmiddel bør man være opmærksom på, om der er opstået skader på - eller en nedbrydning af overfladebehandlingen.

Hvis der er behov for genoprettelse af en nedbrudt overfladebehandling bør følgende fremgangsmåde anvendes:

Afrensning

Et effektivt forarbejde er afgørende for behandlingens holdbarhed og vedhæftning. Der startes med en grundig afvaskning med vand tilsat ammoniak eller grundrengøringsmiddel (ikke opvaskemiddel). Løstsiddende maling skræbes af og eventuel harpiks kan fjernes med sprit.

Grundning

Eventuel blotlagt træ, som vender mod det fri, grundes med klar træbeskyttelse, grundingsolie. Når den er tør slibes let med sandpapir på alle flader og kanter og slibe-støvet fjernes med børste eller klud.

Vedligehold, rengøring og smøring

Slutbehandling

Der afsluttes med 2 gange strygning i den aktuelle farve. Vi anbefaler at anvende det samme vandfortyndbare produkt, som elementerne oprindeligt er overfladebehandlet i. Vi oplyser gerne nærmeste forhandler af produktet.

Gode Råd

- Læs altid brugsanvisningen på den valgte maling grundigt igennem inden arbejdet påbegyndes.
- Alle flader og false skal være tørre og frie for snavs og støv, inden arbejdet startes.
- Alle tætningslister og bevægelige dele i hængsler og lukkebeslag må ikke overmales. Vær her opmærksom på at tætningslisten sidder løstmonteret i en not, og er let at afmontere før der males og efterfølgende genmontere, når malingen er tør.
- DVV's garantimærke må ikke overmales.
- Der males lettest til kant, når der anvendes afdækningstape.
- Anvend altid en god pensel i passende bredde.
- Arbejd altid vådt i vådt, herved undgås overlapninger.
- Hav altid en klud og en plastpose ved hånden. Kluden bruges til aftørring af eventuelle fejlstrøg og dryp fra penslen, mens posen bruges til indpakning af penslen ved korte afbrydelser.
- Husk altid at oplukkelige rammer ikke må lukkes før malerbehandlingen er helt tør

Det må frarådes at anvende rene plastmalinger til slutbehandling, da tætningslister mellem karm og ramme kan indeholde syntetiske gummier, som har tendens til at klæbe fast i denne overflade.

Yderligere oplysninger

I Malerfaglig Behandlings Katalog (MBK) er der givet en tilbundsående information for den professionelle bruger. MBK udgives af Overfladeteknik, Teknologisk Institut.

Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer

(Terminologi ifølge Malerfagligt Behandlings-Katalog, Teknologisk Institut)

Virksomheder tilsluttet DVV udfører en overfladebehandling på træelementer, der minimum giver følgende udfald (*se skema*).

	Forventet udfald	Funktionssklasse	Kommentarer
Synlige flader ved lukket element	DLG**	III	Lagtykkelsens middelværdi > 60 mm (80 mm)
Synlige flader ved åbent element	DG**	III	Overfladen skal ikke være sugende
Ikke synlige flader (mod mur)			Intet krav

Henvisninger:	Eksempler:
*Funktionsklasse III 	Syd- og venstvendte bygningsdele med skiftende fugtpåvirkning eller trafikforurening eller anden aggressiv påvirkning. Se desuden supplerende udfaldsbeskrivelse.
**Dækket, lukket og glat flade (DLG) 	Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på. Ujævnhed hidrørende fra underlaget kan forekomme. Porer, huller, revner og samlinger er lukkede, men ikke nødvendigvis udfyldte.
*** Dækket og glat flade (DG)	Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på. Ujævnhed, åbne porer, huller, revner og samlinger hidrørende fra underlaget kan forekomme.

Alle flader er behandlet, men lagtykkelsen kan ikke forventes ens overalt.

Supplerende udfaldsbeskrivelse

Generelt må det accepteres, at træ er et naturmateriale, der ofte er meget inhomogent. Der vil derfor forekomme struktur- og glansvariationer, vindridser og andre normale trævariationer som f.eks. uregelmæssigheder omkring knaster, hvor partiel afskalning, opkog og rynkedannelse kan forekomme. Specielt ved lyse farver kan der ske farvegennemslag fra knaster. Knaster kan være proppede eller udfyldt med egnet materiale, men synligheden kan ikke undgås. Lignende kulørvariationer kan forekomme i form af gulskjoldede lameller/flader.

En anden uregelmæssighed i overfladebehandlingen kan forekomme som knopper (harpiks). Knopperne kan være tilfældigt fordelt på overfladen eller følge åretegningen i træet. Harpiksen kan også trænge igennem malingsfilmen og danne små dråber på overfladen. Når dråberne har siddet så længe på overfladen, at de er krystalliseret, kan de ved afbørstning eller let afskrabning fjernes, uden forringelse af overfladebehandlingen.

Træemner med højt harpiksindhold forekommer. Harpiks kan i disse situationer give anledning til større udtræk.

Produktionen foregår industrielt med de fordele, dette giver med hensyn til ensartet høj kvalitet og behandling på alle flader.

Såfremt ikke andet er aftalt, må det påregnes, at f.eks. glaslister er monteret ved brug af sømpistol med deraf følgende gennembrydning af overfladebehandlingen.

Vedligehold, rengøring og smøring

For vedligeholdelse henvises i øvrigt til "Ma-
lerfagligt Behandlings-Katalog" (MBK) eller
malevareproducenterne.

Ved sydvendte facader med særlig
kraftigt sollys og havluft, eller
hvor der er meget høj fugtpåvirk-
ning fra rumsiden, bør vedlige-
holdsintervallet tilpasses forhold-
dene.